

Institut
pro péči
o kulturní
a intelektuální
dědictví z. s.

Institut pro péči o kulturní a intelektuální dědictví vznikl z potřeby mapovat dlouhodobě a hloubkově postoje lidí z akademické půdy, a nejen jí. Sdružení si klade za cíl přispívat k rozvoji svobodné společnosti založené na odpovědnosti a svobodě jednotlivce a na řádném fungování zprostředkujících struktur, dále chce českou veřejnost seznamovat především s odkazem na kulturní a intelektuální aktivity našich předků i současníků.

Podstatou člověka je svoboda

George Wilhelm Friedrich Hegel

Mecenášství - dialogy o fenoménu daru a jeho proměně...

Často se setkáváme s otázkou daru, obdarování, ovšem ne tak často s mecenášskou činností, přestože naše republika měla v minulosti velké mecenáše, tedy lidi, kteří nehleděli jen na osobní prospěch a nečekali, co jim poskytnuté peníze přinesou. Později ovšem byla řada mecenášů totalitními režimy vyštována ze země, nebo zničena.

Rádi bychom se v projektu o mecenáších a mecenášství zaměřili na jeho význam pro otevřenou společnost. Pokud by neexistovali ti, kteří jsou schopni se o svůj zisk podělit, společnost je ohrožena v jedné základní hodnotě – a to solidaritě, bez níž není svobody. Jsme lidé, kteří sdílí prostor s druhými, a proto je naší povinností slyšet hlasy potřebných. Dar, který dáváme, není vynucen zoufalstvím, ale je občanským postojem, jímž sdělujeme: jsem člověk.

Mecenášství není jen o solidaritě, ale o vědomí, že avantgardu, marginální, netržní směry myšlení (umění) je třeba udržovat netržní - mecenášskou cestou, to je odpovědností, privilegiem a pýchou elit. Nejde vždy nutně o solidaritu, ale o nutnost vyplývající z charakteru společenského zřízení. Každá avantgarda se jednou stane základním stavebním kamenem celých chrámů vědění, ale kdo by si jí všiml, když ještě nebyla vyslyšena/pochopena/, nebyly z ní vyvozeny důsledky, které ve svém samoběhu již ztratily paměť svého ubohého, přehlíženého počátku.

Garant: Štěpán Wolde

Období: 2015 - 2016

Podtémata: dar, sponzorství, reklama, charita,
P. R. pro jednotlivce i kapitálově silné skupiny.

V dialogích, kterých se účastní lidé z akademické půdy, prostí i majetní občané, by účastníci měli objasnit níže uvedené body, ale i tato slova a jejich vzájemnou odlišnost: mecenášství, sponzorství, charita, reklama, atd. Též bychom si měli pomoci dialogů odpovědět, zda je český národ štědrý a případně proč například Češi podporují sociální projekty, ale duchovní počiny – knihy, revue - jsou financovány prostřednictvím grantů. Proč se u nás již neobjevují lidé jako Josef Hlávka, Alois Oliva, nebo lidé rozměru George Sorose, Billa Gatese? Kdo jsou vlastně Zdeněk Bakala, Karel Janeček a další? Co stát a jeho role? Jak formální struktury ovlivňují ochotu dávat?

1. Doteky Bible:

- Stvoření - dar od Boha - Bůh jako mecenáš
- Starý zákon - putování s izraelským národem; objasnění postav: Abrahám, Josef Egyptský, Jonáš, David a Goliáš, Rút ...
- Nový zákon - zachycení činů Krista Pána: uzdravení lidí, nasycení davů, zmrtvýchvstání, budování civilizace lásky

2. Historický úvod:

- vznik v antice, původ slova mecenáš – Maecenus apod.
- období renesance - Medicejové ve Florencii, papežové v Římě, městské republiky a šlechtické rody studijní cesty umělců do Itálie - Dürer
- nástup kapitalismu - podnikatelé - nápodoba šlechty hranice mezi mecenáši a sponzory
- situace ve střední Evropě - ohlas vlivů ze západu a z jihu panovníci - Karel IV., Matyáš Korvín, aj. e) tradice mecenášství u nás - souvislost s národním obrozením, tj. stavba Národního divadla, Národního muzea, pomníků, památníků apod. - podpora umělců - viz. Švabinský, Mucha, Kupka - Josef Hlávka, Alois Oliva

3. Mecenášství ve 20. a na počátku 21. století:

- stipendia, podpora nadaných mladých lidí
- vytváření galerií, sbírek umění – u nás V. Kramář, M. Mládková, podnikatel J. Waldes, sbírky institucí – bank, pojišťoven aj. (Manželé Jelínkovi)
- podpora českého filmu – T. Baťa a studio ve Zlíně, rodina Havlových a Barrandov
- podpora vědy a výzkumu – programy Liga proti rakovině, proti TBC

- podpora ze zahraničí – umělci spjatí s disidenty, s Chartou 77 – Plastic People, samizdaty (reprodukční technika), zahran. nakladatelství

4. Nové formy od poloviny 20. století:

- mecenáši jsou řadoví občané
 - sbírky na nákup zdravot. přístrojů (Gamanůž)
 - sbírky na pomoc konkrétním nemocným
 - sbírky na opravu, restauraci staveb
 - soukromého majetku obcím, městům, institucím
 - SMS sbírky – povodně, projekty vztahující se k historii – Paměť národa aj.
 - dobrovolnické hnutí na pomoc dětem, seniorům, nemocným, atd.

Dialogy by měly mít následnou strukturu: definice pojmu mecenáš, dar, sponzor, komentář osloveného člověka k vývoji mecenášství a jeho praktickým stránkám i zaměření se na praxi. Nemělo by být opomenuto i duchovní poselství.

Cílem je nejen zachycení postojů účastníků, ale i shrnutí myšlení o významu mecenášství. Práce by nám měla pomoci také odpovědět, zdali jsme jako Češi štědrým národem a jak naše aktivity v této oblasti napomáhají rozvoji národní identity.

Trvání projektu odhaduji na 2 roky, ale závisí na ochotě účastníků a k tématu hovořit.

Seznam účastníků, jejichž participace je sjednávána:

Roman Joch – politolog
Petr Pithart – právník
Mons. Vladimír Hronek – duchovní
Andrej Lukáček – duchovní a signatář Charty 77
Josef Špak – duchovní
Ladislav Langr – novinář a regionální politik
Zdeněk Kučera – teolog
Jan Kmenta – ekonometr
Tomáš Mojžíš – pastor Remedy Church International
Petr Hora Hořejš – publicista
Petr Havlík – politický analytik
Partnery institucí: Občanský institut, FRAME100R - Štěpán Wolde, Value Added – Karel Kříž

